

Tilsynserklæring for Grænseegnens Friskole

Skolekode 280208

Skoleåret 2017/2018

V/Lektor og Cand. Pæd.

Bettina Brandt

Strømmen 4

6792 Rømø

Jeg har i skoleåret 2017/18 besøgt Grænseegnens Friskole 3 gange.

Udover observation af timer i de forskellige klasser har jeg været i alle skolens faglokaler, fået rundvisning og beskrivelse af anvendelse af lokaler og faciliteter, inklusive den nye hal.

Jeg har observeret elevarbejder, udklip, klasseregler, årsplaner, fagplakater og andet, som hænger rundt på skolen, dels i klasselokalerne, men også på gangarealer.

Under besøg har jeg talt med lærerne, eleverne og skolens leder, og på skolens hjemmeside har jeg orienteret mig gennem nyhedsbreve og generel orientering fra og om skolen.

Dato	Fag	Klassetrin
2. oktober 2017	Fortælling Matematik Engelsk Dansk Engelsk Matematik	8./9. 2./3. 6./7. 8./9. 2./3.
14. december 2017	Matematik Engelsk Dansk	0. 2./3. 2./3.
22. februar 2018	Madkundskab Engelsk Billedkunst Fysik/kemi	6./7. 4./5. 1. 8./9.

Beskrivelse af indhold og rammer for de observerede undervisningstimer (rammer har lærerne forklaret)

	Dansk
2./3. kl.	Timen starter med en snak om de forskellige bøger, som hver enkelt elev har valgt til at have med hjem og læse i juleferien. Så er der oplæsning, og alle elever ved, hvad de skal. Eleverne er sat sammen i forhold til niveau og niveauet reguleres løbende, når der er elever, der udvikler sig. Læreren går rundt og lytter og hjælper eleverne. Jeg får forklaret, hvordan læsekontrakten fungerer. Der skal læses to sider hver dag, og kontrakten bliver hver dag skrevet under af både lærer og forældre.

	<p>Omdrejningspunktet for dagens undervisning er juletraditioner. Eleverne har i grupper emner som julepynt, rige og fattige, julemad, juletræet, julemanden og hvad laver børnene til jul. Projektet er startet med, at eleverne selv har valgt deres emne. Derefter har de stillet spørgsmål til emnet og fundet oplysninger på nettet og i diverse bøger.</p> <p>Læreren har hjulpet med at finde hjemmesider fx. fra museer.</p> <p>Eleverne har lavet papkort med noter, og er nu ved at skrive deres tekst ind i en Power Point. Da et hold er færdige, får de den tjekliste, de har fået fra start, så de kan se, om de har fået alle punkter med.</p> <p>I løbet af timen bliver der også tid til en julestopdans.</p> <p>I øvrigt står der i klassen flotte modeller af kirker, som eleverne har lavet i kristendom. De har arbejdet med, hvordan en kirke ser ud, og hvad der er inden i en kirke.</p>
6.7. kl.	<p>Emnet er kortfilm.</p> <p>Alle eleverne starter med at tage deres computer frem.</p> <p>Læringsmål kommer på tavlen. Noget af ordlyden er: <i>Du kan analysere en kortfilm som genre, og du kan opleve og forstå kortfilm med danskfaglig fokus mv.</i></p> <p>Der er en fælles klassesdiskussion omkring genre generelt, og diskussionen fortsætter omkring filmen "Snapchat", som eleverne har set dagen i forvejen.</p> <p>Læreren introducerer nye begreber som: Close up, halvtotale, supertotale, panorering, tiltning i forhold til filmtekniske virkemidler.</p> <p>Eleverne skal derefter udarbejde en ordliste individuelt på computeren, ud fra de nye begreber.</p> <p>Begreber som reallyd, effektlid kommer også i spil.</p> <p>Eleverne arbejder herefter videre på opgaver på portalen Clionline.</p> <p>Rundt om i klassen hænger der masser af danskfaglig inspiration, som: Konflikt- trappen, skrivefaser, lyrikkens særlige genretræk, forskel på referat, resume og genfortælling.</p>

	Matematik
0. kl.	<p>Jeg når lige at høre elevernes engagement i forhold til en historie, de har arbejdet med i tysk</p> <p>Matematiktimen starter med, at eleverne skal skrive tal. Uret bliver sat til 10 minutter. Læreren går rundt og hjælper, i forhold til skriveretning.</p> <p>Læreren fortæller at klassen har arbejdet med taleforståelse og mængder, og eleverne arbejder med øvelser med 3D billeder af tallene, hvor de har skullet se, føle, forme tallene.</p> <p>Efter skriveøvelsen arbejder eleverne i par med meget differentierede opgaver, alle med konkret praktiske materialer som fx en hjemmelavet plusmaskine, kortspil, tøjklæmmespil og følespil af forskellig slags.</p> <p>Jeg får en forklaring om et online materiale, "Fessorløbet", som er en matematikøvelse med indlagt bevægelse og matematiktræning, der kan tilpasses alle klassetrin, og som anvendes på flere klassetrin på skolen, de forskellige QR-koder til opgaverne udskiftes hver uge.</p>

	<p>Klasselokalet er generelt meget inspirerende, der hænger bogstaver, tal, vægordbøger, spil og mange praktiske materialer (...og ikke mindst nisser).</p> <p>Timen afsluttes med, at frikvarterets "Legevenner" skrives op på tavlen.</p>
2./3. kl.	<p>Timen starter med, at ugens duks får lov til at kommentere på andre elevers oprydning.</p> <p>Eleverne er ved at udvikle forskellige matematikspil, det skal de arbejde videre med. Eleverne arbejder selvstændigt, og der kommer flere forskellige matematiske fagbegreber i spil. En gruppe arbejder med opgaveark, der handler om division, og også her er der fokus på matematikfagligheden.</p> <p>Ud over dette, kan jeg via et opslag/afkrydsningsskema se, at eleverne løbende arbejder med en anden disciplin, nemlig regnehistorier.</p> <p>I klassen står der masser af frilæsningsbøger fremme, og jeg kan se, de har haft et emne om pyramider og Egypten. Opgaver fra både dansk og matematik hænger på opslagstavlen, sammen med de sædvanlige plancher omkring 120 ord, navne og udsagnsord og en tabeltavle.</p> <p>Mit natur/teknologi øje spotter også plancher, hvor jeg kan se, der har været et emne om kroppen. Hvor eleverne har arbejdet med de forskellige systemer i kroppen; fx: Åndedrættet, skelettet og musklerne.</p> <p>Læreren fortæller, at plancheerne stammer fra en temaugle om kroppen.</p>
8./9. kl.	<p>Eleverne fortsætter gruppearbejdet fra dagen i forvejen.</p> <p>8. klasses opgaver er fra Kontext- bogen.</p> <p>Udgangspunkt er en overskrift, der handler om den fiktive ø: Trianklerne.</p> <p>Lige nu handler opgaverne om linjer i trekanter, og arbejdsredskaberne er vinkelmålere og passere.</p> <p>9. klasse arbejder med Pythagoras ud fra deres 9. klasses bog, som også er Kontext. Jeg observerer en gruppe, som er meget flittige og dygtige, diskuterer matematik og har gode noter.</p> <p>Læreren fortæller, at når eleverne er færdige med deres opgaver, er det meningen, at 8. klasse skal undervise 9. klasse i deres erhvervede færdigheder og omvendt.</p> <p>På opslagstavlen er der en samlet kalender for afleveringer i matematik, færdighedsregning og dansk, det handler om både skriftlige opgaver og onlineprøver.</p> <p>Der er også en plan over engelsk og tysk fremlæggelser, og samlet oversigtsplan og aktivitetskalender for hele året, så eleverne har mulighed for at danne sig et overblik.</p> <p>Jeg bemærker aktiviteter som: Idrætstævne, klasseovernatning, grænselandsudstilling, halindvielsesfest</p> <p>Udover dette er der på opslagstavlen samfundsmæssige opslag og fx presseudklip fra en artikel i Kristeligt dagblad.</p>

	Engelsk
2./3. kl x 2	<p>Helt fra starten af timen bliver der talt engelsk til eleverne. Eleverne sætter sig en rundkreds på gulvet. De får bingoplade med ord som cat, window, door osv. Der er differentieret, så nogle elever har tre kort, andre et. Læreren råber ordene op, eleverne får ordkortene, og alle ord oversættes, efterhånden som de kommer på pladerne.</p> <p>Herefter går eleverne rundt og bytter ordkort, mens de siger ordene. Timen slutter med endnu en mundtlig træning, hvor eleverne skal sige ordene højt i kor.</p> <p>I klassen, som er lavet til et sprogundervisningslokale, hænger der inspiration til både engelsk og fransk. Der er flytbare grammatikregler og ordkort, som aktivt kan bruges til sprogøvelser. Det giver mulighed for, at eleverne kan se ligheder mellem den måde sprogene, er bygget op på.</p> <p>Anden gang, jeg ser engelsk, er det tallene der er i fokus, det er en vikartime, og eleverne får lov til at være medbestemmende på, hvad de skal lave. De bliver til talbingo, og der er tal helt op til 2 millioner på pladerne. Igen er der stor fokus på, at eleverne får øvet sig på udtale, og her er en af eleverne opråber.</p>
4/5. kl.	<p>Der skal startes et nyt emne op omkring: " Super Heroes"</p> <p>Formålet og proces for forløbet gennemgås, bl.a. er det beskrevet, hvordan Super Heroes-universet som emne skal motivere eleverne til at kommunikere.</p> <p>Emnet startes med et gruppearbejde omkring, hvilke Super Heroes eleverne kender i forvejen, og hvilke evner de har, der er en livlig diskussion i grupperne. Herefter bliver der lavet en fællesliste på tavlen, og eleverne skriver listen ned i deres hæfte.</p>
8./9. kl	<p>Der er præsentation af Outlines, og jeg får et indblik i, hvordan en præsentation vil foregå til eksamen.</p> <p>Inden de enkelte elever fremlægger, får alle et feedbackpapir, hvor de skal kommentere på indholdet, strukturen og grammatikken til deres klassekammerater.</p> <p>Hovedoverskriften for de 4 præsentationer, som jeg hører, er: Generation online. Det er tydeligt, at eleverne er vant til at fremlægge og at få og give feedback. Det hele foregår på engelsk, og feedbacken afsluttes med lærerens feedback og vurdering.</p> <p>Eleverne er generelt rigtig dygtige og præsterer flot, de er gode til at bruge deres stikord til at komme godt rundt om de emner, som de har valgt. (Emner som: Social media og young people on the internet)</p>

	Andre fag
1. kl. Billedkunst	<p>Eleverne arbejder engagerede videre med deres fantasidyr, som de maler med akrylmaling på genbrugspapir. Tegningerne er flotte og farverige, og læreren skærer de færdige billeder til, så de kan udstilles.</p> <p>De elever der er færdige går ind i det tilstødende lokale og starter næste projekt, hvor der skal tegnes og klippes hånd og fodaftryk.</p>

<p>6./7. kl. Madkundskab</p>	<p>Pizzaer er dagens emne Eleverne skal lave deres egne pizzaer, og de får et arbejdsark, hvor de skal sammenligne pris og tilsætningsstoffer - hjemmelavet pizza kontra købt pizza. Ud over dette er der forskellige teoretiske opgaver til de forskellige grupper. På arbejdsarket, som eleverne arbejder ud fra, er der ikke bare en opskrift, der er også forklaring og gode råd på arket.</p> <p>Eleverne arbejder hjemmevant i køkkenet og der er opslag omkring fx orden og hygiejneregler i køkkenet.</p> <p>Der bliver tid til, at jeg får en større rundvisning i tilstødende lokaler og b.la. SFO og andre for mig ukendte kroge af skolen.</p>
<p>8./9. kl Fysik/kemi</p>	<p>Eleverne er i gang med at arbejde med fænomenet bølger. I starten af timen repeteres de tre bølgeegenskaber, og de sættes i relation til hverdagen. Læreren har tydelig fokus på naturfags kompetenceområder og gør det tydeligt overfor eleverne, her særligt modellering og perspektivering.</p> <p>Herefter differentieres der mellem 8. og 9. klasse i forhold til opgaver og aktiviteter. 9. Klasse har fokus på radon, de skal søge oplysninger og relaterer det til den viden, de har, det skal munde ud i en fremlæggelse for 8. klasse.</p> <p>8. Klasse skal arbejde videre med konkret praktiske aktiviteter, der demonstrerer bølgers egenskaber. De forbereder en fremlæggelse for 9. klasse, og de praktiske aktiviteter involverer materialer som fjedre, vandkar og glas. Og eleverne øver sig i forhold til formidlingen</p> <p>Jeg ser naturfagsmapper, som indeholder noter, læsestof, arbejdsbeskrivelser og eksempler på fællesfaglige forløb og problemstillinger inden for fx. Ernæring, livets udvikling, vandets vand og teknologiens udvikling</p>

Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

I forhold til de undervisningsmaterialer og undervisningsaktiviteter jeg har set og observeret under mine besøg på Grænseegnens Friskole, er det min vurdering, af elevernes standpunkt på de enkelte klassetrin lever fuldt op til, hvad man kan forvente set i forhold til de videns og færdighedsmål og kompetenceområder, der er opsat for Folkeskolens undervisning. Det gælder ud over dansk, matematik, engelsk også for de øvrige fag, der undervises i.

Vurdering af skolens samlede undervisning

Det er min vurdering, at den undervisning der foregår på Grænseegnens Friskole, er præget af høj faglighed, at der bliver anvendt og udviklet nyt undervisningsmateriale. Der bliver undervisningsdifferentieret, så eleverne får undervisning efter niveau og klassetrin
Opkvalificering af faglokaler, det gælder hallen, musiklokalet, samlingsal har givet et løft til skolen og til undervisningen generelt.

Frihed og folkestyre

Eleverne på skolen har indflydelse på, hvordan diverse arrangementer og tiltag foregår. Skolen har et elevråd, som sikrer elevernes indflydelse. Eleverrådet kommer til orde også i skolens nyhedsbreve.

Der er udflugter, besøg, lejrskole, overnatninger på skolen mv, hvor eleverne selv er med til at lave programmet. På skolens opslagstavler er der oplysninger om rettigheder og rådgivning, rettet mod børn. I klasserne er der opslag med klasseregler, som eleverne selv har været med til at udforme. Skolens informationsniveau i nyhedsbreve, på hjemmesiden og på Facebook giver god mulighed for at følge med i, hvad der foregår og hvilke initiativer, der sættes igang. Når man besøger skolen, er der altid en imødekommenhed og en tydelig lyst til at informere og begrunde valg i og for undervisningen. I alle klaser trænes eleverne i at fremlægge, og i at deltage aktivt i diskussioner. Skolen lever således op til værdigrundlaget hvor elever, lærere og forældre aktivt indgår i et forpligtende fællesskab i og omkring skolen, der er kendetegnet ved engagement, åbenhed og gensidig tillid og respekt.

Skolens undervisningssprog er dansk

Bettina Brandt marts 2018